

RAN-1901000701050001
M.A. Part-I (External) Examination March - 2026
Sociology : Paper-05 (A)
Core Course : Social Movements in India
[Total Marks: 100

સૂચના : / Instructions (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book. (2) પ્રત્યેક પ્રશ્નના ઉત્તર લખો. (3) પ્રશ્નના ગુણ જમણી બાજુ દર્શાવેલ છે.	Seat No.: Student's Signature
---	--

- પ્ર-1.** “સામાજિક આંદોલનો એ સામૂહિક સંગઠનાત્મક પ્રયત્નોનું પરિણામ છે”. વિધાનને તપાસો. **20**
અથવા
સામાજિક આંદોલનની વ્યાખ્યા કરો. સામાજિક આંદોલનની કારકિર્દીમાં ભૂમિકા ભજવતા પરિબલોની ચર્ચા કરો.
- પ્ર-2.** સામાજિક આંદોલનના તણાવના સિદ્ધાંતને વર્ણવો અને આધુનિક સમાજમાં તેની પ્રસ્તુતતાને ચર્ચો. **20**
અથવા
સામાજિક ચળવળને સમજવામાં વોલેસ દ્વારા પ્રસ્તુત પુન નિર્માણ સિદ્ધાંતની સુસંગતતા તપાસો.
- પ્ર-3.** અસરકારક નેતૃત્વ સામાજિક આંદોલનોના ઉદ્ભવ, વિકાસ અને સફળતાને કેવી રીતે પ્રભાવિત કરે છે તે સમજાવો. **20**
અથવા
સુધારા અંગે તમે શું સમજો છો? ભારતના કોઈપણ એક સુધારાવાદી આંદોલનને વર્ણવો.
- પ્ર-4.** દલિત આંદોલનની જરૂરિયાત અને તેના પ્રભાવને વર્ણવો. **20**
અથવા
આદિવાસી આંદોલનના ધ્યેય જણાવી દેવી આંદોલનની અસરો વર્ણવો.
- પ્ર-5.** પર્યાવરણીય ચળવળનો અર્થ આપી. ભારતમાં થયેલ કોઈ બે પર્યાવરણીય ચળવળ સવિસ્તાર ચર્ચો. **20**
અથવા
ટુંકનોંધ લખો.
1) સામાજિક આંદોલનોમાં જ્ઞાતીની ભૂમિકા.
2) આંદોલનોમાં વિચારધારાનું મહત્વ.

ENGLISH VERSION

- Q-1.** "Social moments are the results of collective organisational efforts." **20**
Examine this statement.
- OR**
- Q-1.** Define social movement. Discuss the elements that played role in the career of social movement.
- Q-2.** Describe Strain theory of social movement and discuss its relevance in modern society. **20**
- OR**
- Q-2.** Examine the relevance of the Revitalization Theory presented by Wallance in understanding social movements.
- Q-3.** Explain how effective leadership influences the emergence, growth, and success of social movements. **20**
- OR**
- Q-3.** What do you understand by reforms? Describe any one reformatory movement of India.
- Q-4.** Describe the need of the Dalit movement and its impact. **20**
- OR**
- Q-4.** Indicate the objective of tribal movement. Describe the impact of Devi movement.
- Q-5.** Define the environmental movement. Discuss in detail any two environmental movement that took place in India.
- OR**
- Q-5.** **Write a Short Note :-** **20**
- 1) Role of Caste in Social Movements.
 - 2) Importance of ideology in movement.
-